

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3CdoR/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1322201225
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1322201225.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú F. T., narodenú XX. L. XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, Galanta, Staničná 5, dieťa rodičov: matky C.. R.. M. M., narodenej XX. O. XXXX, U. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK GG, s.r.o., Galanta, Agátova 2513/15, IČO: 50954709, a otca U.. Z. T., narodeného XX. D. XXXX, U. - R. dvor, M. ulica XX/XX, zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Zemanom (účastníkom združenia Advokátska kancelária Zárecký Zeman), Bratislava, Medená 18, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 21P/52/2022, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. augusta 2024 sp. zn. 14CoP/25/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 11. septembra 2023, č. k. 21P/52/2022-740 zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky (výrok I.); určil, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletú zastupovať a spravovať jej majetok (výrok II.); určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 280 eur mesačne od 17. marca 2022, so splatnosťou do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky (výrok III.); uložil otcovi povinnosť uhradiť zročné výživné od 17. marca 2022 do 31. augusta 2023 vo výške 2.495,45 eura, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.), upravil styk otca s maloletou, a to bližšie špecifikovaný vo výrokovej časti (výrok V.); zrušil uznesenia Okresného súdu Galanta z 01. júla 2022, č. k. 21P/52/2022 - 224 a z 02. decembra 2022 č. k. 21P/216/2022- 41 (výrok VI.); rozhodol o vrátení častí preddavkov zložených na znalecké dokazovanie

obom rodičom maloletej (výroky VII. a VIII.); zamietol návrh otca na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku (výrok IX.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok X.).

1.1. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil aplikáciou § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, § 24 ods. 5, § 25 ods. 1 a ods. 2, § 28 ods. 1 a ods. 2, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“).

1.2. Súd prvej inštancie uviedol, že predmetom konania je úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, v ktorom matka navrhovala zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, otec navrhoval zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti, prípadne striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

1.3. Súd prvej inštancie uviedol, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane rodičov, jednak na strane maloletého dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti je nevyhnutné prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Zásadne na rozhodnutie o zverení majú vplyv viaceré okolnosti, predovšetkým ide o osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, vzťah dieťaťa ku každému rodičovi, rešpekt k právu dieťaťa stykať sa s druhým rodičom, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, ako aj všetky ostatné dôležité okolnosti ovplyvňujúce základné právo dieťaťa na to, aby vyrastalo v harmonickom prostredí. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov. Zároveň je však potrebné uviesť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, ak medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobým nezhodám, prípadne obaja, alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upraví sa rodičovské práva a povinnosti. Základné podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vyžadujú, aby rodičia boli spôsobilí dieťa vychovávať, aby mali o výchovu dieťaťa záujem, aby bolo zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v jeho záujme a aby touto úpravou boli lepšie zabezpečené potreby dieťaťa. Samotná skutočnosť, že obaja rodičia majú o osobnú starostlivosť záujem a že sú z hľadiska fyzického, psychického a existujúcich vhodných bytových podmienok obaja spôsobilí sa o dieťa starať, nevedie ešte k opodstatnenej závere, že striedavá osobná starostlivosť je pre dieťa vhodná, pokiaľ nie je preukázané aj splnenie ďalších zákonom stanovených podmienok kumulatívne požadovaných právnu úpravou. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, pričom striedavá osobná starostlivosť nemôže byť paušálne využívaná ako forma „spravodlivého“ rozdelenia starostlivosti o maloleté dieťa medzi rodičov. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa súd musí posudzovať v každom prípade zvlášť so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na Komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktorým interpretoval čl. 3 ods. 1 Dohovoru.

1.4. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a o osobnú starostlivosť dieťaťa majú záujem. Obaja rodičia majú k dieťaťu vytvorený pozitívny vzťah, ich záujem o dieťa je skutočný a trvalý a pre dieťa predstavujú primárne vzťahové osoby. Obaja rodičia odvádzajú skvelú rodičovskú prácu a obaja sú dosť dobrými rodičmi. Maloleté dieťa sprevádzajú oddelenými domácnosťami. Vzťah maloletého dieťaťa je k obom rodičom pozitívny. Otec vie bazálne zabezpečiť potrebnú starostlivosť o dieťa, najmä na úrovni inštrumentálnych, funkčných potrieb, vzhľadom na jeho osobnostné predpoklady menej v oblasti emočnej podpory. Matka vie zabezpečiť potrebnú starostlivosť o maloleté dieťa na úrovni inštrumentálnych, funkčných potrieb i v oblasti emočnej podpory. Matka je s maloletým dieťaťom naviazaná emocionálne a empaticky. Aktuálna potreba maloletého dieťaťa je byť viacej časovej dotácie so svojou matkou. Vo svetle vývinovej psychológie i teórie pripútania dieťa aktuálne potrebuje emocionálnu saturáciu viac matkou ako otcom. V správaní matky maloletého dieťaťa je prítomná vnútorná psychická vyrovnanosť, ktorá pre dieťa predstavuje potrebnú emocionálnu stabilitu. Zo strany otca maloletého dieťaťa by mala byť prítomná väčšia empatia k aktuálnemu prežívaniu maloletého dieťaťa, ktorým dáva najavo, že potrebuje väčšiu časovú, resp. emocionálnu dotáciu s matkou. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a najmä s ohľadom na emocionálnu orientáciu dieťaťa, ktoré je k svojej matke citovo pripútané, súd nemal za

preukázané, že by zverením maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nehovoriac o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca, boli zaistené potreby dieťaťa lepšie než jeho zverením do osobnej starostlivosti matky. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil osobnosť dieťaťa a hodnotu danou stálosťou výchovného prostredia. Matka vie aktuálne lepšie zabezpečiť citovú výchovu dieťaťa a pre dieťa by jej dlhšia neprítomnosť bola frustrujúca a nevhodná.

1.5. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal otcom dieťaťa predloženými nálezmi Ústavného súdu ČR a Ústavného súdu SR. Súd prvej inštancie poukázal, že striedavá osobná starostlivosť nie je riešením jediným, a ani riešením automatickým. Prioritným meradlom pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nie je ani (mnohokrát subjektívne) pranie jedného z rodičov, ale najlepší záujem dieťaťa. Posúdenie naplnenia tohto meradla prislúcha obecným súdom, ktoré sú povinné posudzovať vec individuálne s prihliadnutím k jej konkrétnym okolnostiam a zvláštnostiam. Striedavá osobná starostlivosť pripadá do úvahy vtedy, pokiaľ obaja rodičia prejavujú o zverenie dieťaťa do ich starostlivosti úprimný a skutočný záujem (subjektívne kritérium) a obaja naplňajú relevantné objektívne kritériá zhruba v rovnakej miere. V prípade, ak jeden z rodičov naplňa relevantné kritériá výrazne lepšie, je spravdla v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti tohto rodiča (zároveň s nastavením vhodného styku druhého rodiča s dieťaťom). Vo výnimočných prípadoch môže byť dôvodom k vylúčeniu striedavej osobnej starostlivosti aj nevhodná, či absentujúca komunikácia medzi rodičmi, ale je nevyhnutné pokúsiť sa zistiť príčinu tohto stavu komunikácie a tento stav za pomoci vhodných opatrení napraviť a zlepšiť. Súd prvej inštancie poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 216/2018, ktorý sa týkal otázky najlepšieho záujmu dieťaťa.

1.6. Súd prvej inštancie, okrem iného, konštatoval, že zo záverov znaleckého posudku, od ktorých nemal dôvod sa odkloniť, keďže závery v poradenskej psychológii sú postavené najmä na záveroch psychického prežívania detí a vychádzajú najmä z prežívania maloletého dieťaťa, pozorovania jeho správania, opisov správania jeho rodičmi v súlade s vývinovou psychológiou a teóriou vzťahovej väzby a bezpečného pripútania sa, vyplývalo, že zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa aktuálne nejaví ako vhodné riešenie úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, a to práve vzhľadom na to, že hoci obaja rodičia sú pre maloleté dieťa primárne vzťahové osoby, matka maloletého dieťaťa je pre dieťa primárnou emocionálnou vzťahovou osobou, stará sa o dieťa nepretržite od narodenia a dieťaťu poskytuje nielen potrebnú starostlivosť, bezpečie a istotu, ale aj významnú podporu v oblasti emočnej saturácie. Pre maloleté dieťa je emocionálnym, sociálnym, aj regulačným zdrojom rozvoja osobnosti dieťaťa, ktorá sýti jeho potreby od malička. Tomuto záveru plne zodpovedá aj skutočnosť, že maloleté dieťa vo verbálnych i neverbálnych prejavoch prejavuje voči svojim rodičom, matke aj otcovi, pozitívne prežívanie, avšak počas znaleckého vyšetrenia maloletého dieťaťa zvlášť s matkou a zvlášť s otcom, bola pri znaleckom vyšetrení s otcom na dieťati pozorovaná potreba emocionálnej saturácie prostredníctvom plyšovej hračky, pričom išlo o prenos emocionálnej osoby do symbolu. Súd prihliadol aj na to, že dieťa počas znaleckého vyšetrenia s matkou zvolilo hru, počas ktorej samé objavovalo hračky, teda situáciu nepotrebovalo mať pod kontrolou, zatiaľ, čo pri vyšetrení so svojím otcom, situáciu už dieťa nemalo emocionálne pod kontrolou nevedome a vtedy dieťa zvolilo hru, ktorá má pravidlá, lebo mu dodáva istotu. Znaleckým dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia k maloletému dieťaťu pristupujú vzhľadom na svoje osobnostné charakteristiky odlišne, pričom prejavy správania otca je pre dieťa náročnejšie spracovávať v prežívaní, najmä z pohľadu nepredvídanosti emocionality a prejavov rodiča, resp. skratové reakcie s emocionálnym nábojom. Do role a prejavov otca sa mu premietajú aj osobnostné vlastnosti s prevahou egocentrického zamerania (na vlastnú osobu zamerané vnímanie a potreby a pod.), s rozhodným niekedy až ráznym konaním, ktoré sa vo vzťahu k dieťaťu premietajú najmä do autoritatívnejších foriem výchovného pôsobenia. Pokojné emocionálne prejavy a prístup bol pozorovaný v kontakte vo vzťahu matky k dieťaťu, keďže matka uplatňuje skôr anticipáciu s emocionálnou rezistenciou a sebaovládaním, je vnútorne psychicky vyrovnaná s primeranou situačnou vzrušivosťou, čo jej umožňuje kontrolovanejšie správanie a tým väčšiu predvídateľnosť reakcií pre svoje dieťa. V spoločnej domácnosti rodičov sa odlišnosti vo výchovnom pôsobení rodičov väčšinou vzájomne dopĺňajú. Z pohľadu dieťaťa to má možnosť vlastného rozhodnutia, ktorý rodič bude sanovať jeho aktuálne potreby a vyhľadá ho. V rozdelených domácnostiach toto nie je pre dieťa možné, a preto saturáciu niektorých potrieb musí odložiť, resp. dlhodobejšie odkladať.

1.7. Súd prvej inštancie vzal do úvahy aj ďalšiu skutočnosť brániacu zvereniu maloletého dieťaťa do

striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to, že vzťah medzi rodičmi je negatívny a vážne narušený, matka maloletého dieťaťa nie je aktuálne emocionálne ešte schopná priamej komunikácie s otcom maloletého dieťaťa (čo sa prejavovalo aj tým, že počas dyadickej konzultácie rodičov u psychológa v rámci prvého výchovného opatrenia mala matka maloletého dieťaťa slzy v očiach a bola uzavretá), ani prejavov dôvery a otvorenosti v otázkach spoločnej výchovy a otec maloletého dieťaťa vníma odchod matky zo spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom za okolnosť, ktorá mu zväčšila vzdialenosť k maloletému dieťaťu a ako reakciu na to žiada zveriť maloleté dieťa do svojej starostlivosti (prípadne striedavej starostlivosti), s tým obmedziť styk dieťaťa s jeho matkou, jeho primárnou emocionálnou osobou. Negatívny vzťah rodičov maloletého dieťaťa je dôsledkom nevyriešeného vážneho vzájomného partnerského konfliktu, čo sa prejavuje aj podávaním vzájomných trestných oznámení, žalôb a spochybňovaním rodičovskej kompetencie matky maloletého dieťaťa zo strany otca maloletého dieťaťa. Obaja rodičia maloletého dieťaťa popisovali spolužitie v spoločnej domácnosti ako nestabilné, konfliktné, sprevádzané búrlivými výbuchmi emócií a následnými hádkami, pričom matka dieťaťa hodnotila toto spolužitie ako neuspokojivé, konanie otca maloletého dieťaťa pociťovala negatívne (popisovala psychické a fyzické násilie zo strany otca dieťaťa, s ktorým sa bála niekomu zdôveriť, keďže sa ho bála) a vyvolávalo u nej stres, a táto záťaž ponechala na jej psychike následky v podobe miernej reakcie na stres. Aj znalec RNDr. U. Y. M., P., ktorý vykonal psychologické posúdenie matky maloletého dieťaťa ako poškodenej v trestnej veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, konštatoval, že u poškodenej sa neprejavujú tendencie ku klamstvu, skresľovaniu prežitých udalostí, konfabulovaniu, prípadne k nadmernej fantázii, ako prevažný spôsob spracovania reality. Obaja rodičia sa snažia byť pred maloletým dieťaťom a pre maloleté dieťa vo vzájomnom vzťahu neutrálni a zameraní hlavne na podporu vlastných pozitívnych vzťahov maloletého dieťaťa. Ich vedomé a nevedomé reakcie vo vzťahu k druhému rodičovi môžu mať vplyv najmä na emocionálne prežívanie maloletého dieťaťa. To sa prejavilo aj počas zisťovania názoru, resp. realizácie pohovoru s maloletým dieťaťom, ktoré sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrilo, že by chcelo byť s rodinou, avšak na otázku, kto by mal tvoriť rodinu, koho má na mysli uviedlo, že zabudlo. Následne dieťa oznámilo, že už chce ísť za matkou, čo mu bolo umožnené a dieťa sa rozbehlo za matkou na chodbu. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že je len veľmi málo pravdepodobné, že by striedavá osobná starostlivosť o maloleté dieťa mohla prispieť k zlepšeniu, ozdraveniu vážne narušeného vzťahu medzi rodičmi. Takýto vzťah medzi rodičmi nedáva ani dostatočnú záruku na to, aby striedavá osobná starostlivosť fungovala uspokojivo.

1.8. Súd prvej inštancie uviedol, že sa pokúsil obnoviť komunikáciu medzi rodičmi maloletej tým, že im aj s maloletou uložil výchovné opatrenie, a to uznesením zo 06. júna 2022, č. k. 21P/52/2022-154, ktoré spočívalo v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia, realizované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, referátom poradensko-psychologických služieb, v intenzite po dohode so psychológom, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. júna 2022. Zo záverečnej správy z 26. januára 2023 vyplývalo, že obaja rodičia spolupracovali, avšak uskutočnila sa iba jedna dyadická konzultácia, pričom ostatné prebiehali individuálne. Na dyadickej konzultácii komunikácia medzi rodičmi viazla. Na nej bol v komunikácii aktívnejší otec maloletého dieťaťa, matka dieťaťa bola uzavretá a v očiach mala slzy, odpovedala iba na otázky psychológa. Bolo evidentné, že komunikácia medzi rodičmi sa obmedzila a prebieha iba formou textových správ (SMS), ktoré mali zo strany otca na začiatku výchovného opatrenia veľakrát deštruktívny charakter (návraty do minulosti, vťahovanie príbuzných do sporu a pod.) Rodičia navzájom deklarovali nedôveru, z ktorej pramenili negatívne pocity strachu, zranenia, krivdy. V iných smeroch komunikácia medzi nimi absentuje, čo je nepostačujúce na to, aby boli ciele výchovného opatrenia zhodnotené ako splnené. Podľa psychológa je akákoľvek komunikácia medzi rodičmi do značnej miery podmienená prebiehajúcimi súdnymi konaniami v iných oblastiach. Pre otca maloletého dieťaťa sú kľúčové závery súdnoznaleckého dokazovania, pre matku zase závery z vyšetrovania podaného trestného oznámenia. Maloleté dieťa nebolo do poradenského procesu vôbec zapojené, keďže je vo vývinovom období, kedy je potrebné, aby získalo pocit istoty a bezpečia s postupným uvoľňovaním väzby k matke a „otváraní sa“ svetu. Keďže sa ciele prvého výchovného opatrenia naplniť nepodarilo a komunikácia medzi rodičmi maloletého dieťaťa sa neobnovila, súd uznesením z 15. mája 2023, č. k. 21P/52/2022-565, právoplatným 30. mája 2023, nariadil rodičom a maloletému dieťaťu v poradí druhé výchovné opatrenie, na obdobie 6 mesiacov, ktoré prebiehalo v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie.

1.9. Súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné zdôrazniť a upozorniť oboch rodičov na to, že

rodičovská vyspelosť, zodpovednosť a empatia vo vzťahu k chápaniu citových potrieb na rovnakej úrovni zaručuje a má viesť k obnoveniu narušených väzieb medzi rodičmi. Záujem nielen maloletého dieťaťa, ktorý by mali obaja rodičia sledovať, by naplnilo akékoľvek usporiadanie roztrieštených vzťahov v rodine uvedomujúc si, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj svojho dieťaťa. Akýkoľvek súd nie je schopný takéto usporiadanie vzťahov zabezpečiť (porovnaj uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 60/04). V predmetnom prípade na jednej strane stojí právo rodiča realizovať svoje rodičovské práva v rozsahu, v akom mu tieto prislúchajú (ktorú skutočnosť súd nijako nepopiera), na druhej strane však stojí záujem maloletého dieťaťa vyrastať v pokojnom a harmonickom prostredí v súlade s jeho najlepším záujmom.

1.10. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2020, sp. zn. 4Cdo/157/2020 týkajúceho sa otázky zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti rodičov.

1.11. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Následne, súd prvej inštancie, pri rozhodovaní o výške výživného, vychádzal z veku dieťaťa (4 roky a 3 mesiace) a jeho odôvodnených potrieb, ktoré navštevuje MŠ v U. a jeho zdravotného stavu (je zdravý), a jednak z možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov. Súd výživné zo strany otca na maloletú určil vo výške 280 eur mesačne, počnúc od 17. marca 2022 (podania návrhu na súd), pričom vychádzal z otcovho priemerného čistého mesačného príjmu dosahovaného u zamestnávateľa vo výške 1.499,90 eura (pričom podľa ustálenej súdnej praxe je možné postihnúť príjem povinnému rodičovi v rozsahu 20% z jeho čistého mesačného príjmu na výživné na maloleté dieťa), ako aj z jeho životnej úrovne, ktorého majetkové a zárodkové možnosti sú nadštandardné, čo mal súd za preukázané tým, že maloletému dieťaťu kupuje oblečenie luxusných značiek a absolvuje s ním dovolenky, či už v Grécku alebo na Maldivách. Sám otec maloletej sa na pojednávaní vyjadril, že dieťa sa má nadštandardne, pričom súd nezistil dôvod, aby tento nadštandard nebol dieťaťu aj naďalej zabezpečovaný. Otec maloletej má iba jednu vyživovaciu povinnosť. Je vlastníkom rodinného domu, ktorého kúpu financoval z prostriedkov z predaja bytu v sume 214.500 eur, ktorý mu darovala jeho matka. Je vlastníkom takmer nového osobného motorového vozidla s rokom výroby 2021. Po vyhodnotení zárodkových pomerov a majetkových pomerov otca a jeho životnej úrovne, súd dospel k záveru, že je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať výživným na maloleté dieťa tak, ako bolo uvedené v III. výroku rozsudku, pričom súd prihliadol aj na pravidelné základné mesačné výdavky maloletej zahŕňajúce poplatok za MŠ a poplatok za stravu v MŠ v sume cca 49,46 eura, stravu doma v sume 100 eur, drogériu v sume 20 eur, oblečenie a obuv v sume 100 eur, výlety (bez cestovného) v sume cca 50 eur. Vyživovacia povinnosť na maloletú pritom prináleží obojmu rodičom, t. j. nielen tomu rodičovi, ktorý dieťa nemá vo svojej osobnej starostlivosti, v tomto prípade je to otec, u matky je však táto povinnosť v prevažnej miere vykompenzovaná práve osobnou starostlivosťou, ktorú maloletej poskytuje. Po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že výživné vo výške 280 eur na dieťa, na platenie ktorého zaviazal otca, je adekvátne a malo by postačovať na vykrytie všetkých základných, pravidelných i nadštandardných potrieb dieťaťa, zodpovedajúc tomu, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, v tomto prípade výživou povinného rodiča. Súd mal za to, že ustálená výška výživného zodpovedá aj kritériám zákona o rodine. Súd prvej inštancie zároveň uložil otcovi povinnosť zaplatiť ročné výživné vo výške 2.495,45 eura za obdobie od 17. marca 2022 (začatia konania) do 31. augusta 2023.

1.12. Súd prvej inštancie v súvislosti s úpravou styku otca s maloletou konštatoval, že kontakt rodičov s ich maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi, považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Zákon zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, ide najmä o prípad rozvodu manželov s maloletými deťmi. Právna úprava v § 25 ods. 1 Zákona o rodine pripúšťa, že rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom, zákon tak preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom. Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 26/05. Súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou v rozsahu uvedenom vo výroku V. rozsudku, teda počas týždňa, párnych víkendov, letných prázdnin a

vianočných sviatkov, keď mal za to, že takouto úpravou styku bude mať maloleté dieťa aktuálne primerané možnosti tráviť čas so svojim otcom, s ktorým má vytvorený blízky vzťah, ktorého ľúbi, teší sa z jeho prítomnosti a je mu u otca dobre, a ktorý na dieťa bude môcť vplývať svojím výchovným pôsobením aspoň v takejto miere. Súd mal za to, že úprava styku v takomto rozsahu je primeraná aj k veku a režimu maloletého dieťaťa, ktoré navštevuje predškolské zariadenie. Je teda nevyhnutné, aby dieťa malo zabezpečený pravidelný styk so svojim otcom, ktorý je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, za súčasného rešpektovania najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Niet pochyb o tom, že otec má o maloletú záujem, má k nej vytvorený vrúcny citový vzťah a s maloletou sa stretával v rozsahu upravenom v neodkladných opatreniach. V domácnosti otca sú vytvorené vynikajúce podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Pre dieťa je dôležité, aby malo príležitosť rozvíjať a prehĺbovať svoj vzťah ku každému z rodičov, teda nielen k svojej matke, ktorá bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ale aj k svojmu otcovi, ktorý je pre dieťa blízkou vzťahovou osobou.

1.13. Súd prvej inštancie nevykonával dôkazy navrhnuté otcom maloletej, a to výsluchom svedkov, najmä spoločných známych, rodičov, susedov, nariadením znaleckého dokazovania znaleckým ústavom, výsluchom kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Senec, U.. P.j a výsluchom maloletej, keď dospel k záveru, že nemohli byť relevantným podkladom pre iné rozhodnutie súdu. Všetky dôkazy potrebné na zistenie skutočného stavu vecí súd vykonal. V prípade výsluchu svedkov susedov, rodičov a spoločných známych, neboli navrhnuté konkrétne osoby. V spise sú založené dve správy U.. P. B., ktorá sa zúčastnila styku otca s maloletou a ktorá popísala detailne jeho priebeh (č. l. 110) a druhá (č. l. 526), v ktorej bolo konštatované, že maloletá má u otca vytvorené veľmi dobré podmienky na zabezpečovanie rovnomerného, priaznivého psychického a fyzického vývoja, má s otcom vybudovaný blízky vzťah a obaja rodičia sa maloletému dieťaťu plne venujú a venujú mu všetku svoju pozornosť, pričom tieto správy súdu postačovali na rozhodnutie v prejednávanej veci bez potreby ďalšieho výsluchu danej kolíznej opatrovníčky. Súd sa nestotožnil so žiadosťou otca na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom, nakoľko predložený znalecký posudok č. 01/2023 z 05. marca 2023, vypracovaný znalkyňou P. R. M., P. je dostatočným dôkazom, na ktorý súd pri svojom rozhodovaní prihliadol, keďže jeho odbornosť a pravdivosť nemožno spochybňovať. Súd skonštatoval, že znalkyňa prehľadným a logickým zdôvodnením vyložila svoje odborné závery a podklady, pri ktorých pri zodpovedaní jej zadanej odbornej otázky postupovala. Skutočnosť, že účastník konania nie je spokojný so závermi prezentovanými v znaleckom posudku, nakoľko nekorešpondujú s jeho očakávaniami, nie sú dôvodom pre nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania. Výsluch maloletého dieťaťa, resp. zisťovanie jeho názoru, bol v prejednávanej veci vykonaný prostredníctvom kolízneho opatrovníka a súd nevzhladol dôvod jeho opätovného výsluchu, resp. zisťovania jeho názoru. Súd musí vždy s ohľadom na okolnosti prípadu dbať predovšetkým na to, aby jeho postupom pri zisťovaní názoru dieťaťa nedošlo k zbytočnému stresu a psychickej záťaži dieťaťa, osobitne to platí u detí predškolského veku. Zákon ponecháva v tomto smere sudcom procesný priestor pri zisťovaní názoru dieťaťa, ktorý môže dieťa vypočuť sám, alebo získava informácie o názore dieťaťa sprostredkované, na základe interpretácie treťou osobou, najčastejšie orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, príp. znalcom a podobne.

1.14. Súd prvej inštancie s poukazom na § 363 zákona č. 161/2015 Z. z Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) zrušil uznesenia tunajšieho súdu o nariadených neodkladných opatreniach.

1.15. Súd prvej inštancie zároveň rozhodol o vrátení nespotrebovanej časti preddavku na znalecké dokazovanie obom rodičom.

1.16. V prejednávanej veci otec nepreukázal hrozbu nebezpečenstva ťažko nahraditeľnej (značnej) ujmy vo vzťahu k záujmom maloletého dieťaťa, preto súd návrh otca na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku zamietol.

1.17. O trovách konania súdu prvej inštancie rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca maloletej rozsudkom z 28. augusta 2024 sp. zn. 14CoP/25/2024 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd uviedol, že dovolateľ podal odvolanie v časti rozhodnutia o zverení maloletej do

osobnej starostlivosti matky, úprave vyživovacej povinnosti k maloletej a úprave styku s maloleťou. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil vecne správne a v súlade s jej logickým významom a svoje rozhodnutie jasne, zrozumiteľne, dostatočne obsiahlo a presvedčivo zdôvodnil, keď sa vysporiadal so všetkými okolnosťami prípadu majúcimi pre jeho rozhodnutie význam. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2.2. Odvolací súd vysporiadajúc sa s jednotlivými odvolacími námietkami otca uviedol, že odvolateľ nenamietal použitie konkrétneho na vec sa nevzťahujúceho právneho predpisu, keď taktiež nekonkretizoval nesprávnosť aplikácie predpisov, podľa ktorých súd postupoval a vec posudzoval. Odvolací súd mal za to, že daná námietka spočíva v subjektívnom názore odvolateľa, že skutkové okolnosti prípadu odôvodňujú zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s čím sa ale odvolací súd nestotožnil.

2.3. Odvolací súd v súvislosti s námietkou odvolateľa, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so skutočnosťou nedôvodného podania oznámenia matky pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby otcom, nevzhliadol logickú súvislosť nepotvrdenia dôvodnosti trestného oznámenia s predmetom konania v danej veci. Odvolací súd dodal, že prípadná nesprávnosť úsudku matky o tom, že by správanie otca voči nej mohlo napĺňať znaky uvádzaného trestného činu, nenaznačuje nedostatku kompetencie matky na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú, ani záujem maloletej na striedavej starostlivosti oboch rodičov. Súd prvej inštancie o forme starostlivosti o maloletú nerozhodol z dôvodu, že by sa domnieval o sklone otca k tyranizovaniu blízkych osôb, ani preto, že by podanie oznámenia na otca považoval za úkon zvýhodňujúci matku, pričom v jej konaní nemohol vidieť ani otcom (v súvislosti s ustanovením § 25 ods. 4 Zákona o rodine) uvádzaný zámer bezdôvodne otcovi styk s maloleťou znemožňovať. Odvolací súd poukázal, že z okolností prípadu je naopak zrejmé, že matka doterajšie úpravy styku otca s maloleťou rešpektovala, ako aj, že k porušeniu súdom nastavených pravidiel došlo práve otcom, po tom, čo s maloleťou absolvoval v rozsahu úpravy styku dovolenku a maloletú nevrátil do starostlivosti matky.

2.4. V súvislosti s námietkami otca voči výsledkom znaleckého dokazovania odvolací súd poukázal na doplnujúci výsluch znalca na pojednávaní, na stanovisko súdu prvej inštancie uvedené k výhradám otca (bod 29. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a na záver odvolacieho súdu prijatý v uznesení z 09. mája 2024 sp. zn. 14CoPno/9/2024, v zmysle ktorého odporúčanie zverenia maloletej do starostlivosti niektorého z rodičov na otázku súdu, nie je riešením právnej otázky neprislúchajúcej znalcovi. Odvolací súd ďalej k námietkam otca uviedol, že znalec M. - klinický psychológ dospelých (v posudku vypracovanom pre potreby orgánov činných v trestnom konaní) v osobnosti matky nekonštatoval žiadne negatíva ovplyvňujúce jej spôsobilosť poskytovať starostlivosť maloletej. Odvolací súd poukázal, že súd prvej inštancie sa k nemu výstižne vyjadril v bode 30 odôvodnenia jeho rozsudku. Taktiež k otcom predloženej úvahe klinickej psychologicky sa odvolací súd vyjadril už v uznesení z 31. júla 2024 sp. zn. 14CoP/40/2024. Odvolací súd ďalej v súvislosti s otcovými námietkami týkajúcimi sa znaleckého dokazovania dospel k záveru, že v rozhodnutí o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, ktorého podkladom je kvalifikovaný znalecký posudok, nemožno vidieť ani odvolateľom namietaný odklon od zaužívanej súdnej praxe.

2.5. Odvolací súd mal za to, že správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie opodstatňuje aj vývoj situácie medzi rodičmi a maloleťou, ktorý nastal po rozhodnutí súdu prvej inštancie, keď otec maloletú po absolvovaní letnej dovolenky v júli tohto roku neodovzdal matke podľa pravidiel úpravy styku s odvolaním sa na maloleťou prejavenej záujem zotrvať naďalej v jeho starostlivosti. Odvolací súd dodal, že nedospel k žiadnemu dôvodu o zmene názoru na správanie otca, ktoré pri rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dočasným zverením maloletej do jej osobnej starostlivosti, označil za zlyhávanie otca v jeho úlohe pôsobiť na maloletú tak, aby nemohlo dôjsť k jej negatívnemu nastaveniu voči matke, aby nemala dôvod zdráhať sa návratu do starostlivosti matky, a súčasne za prenášanie zodpovednosti na maloletú vo veku 5 rokov, ktorá nemôže chápať svoj objektívny záujem, poznanie ktorého je ovplyvnené vekom, mentálnou a fyzickou vyspelosťou, ale aj prostredím, v ktorom sa momentálne nachádza a osobami, ktoré na ňu pôsobia.

2.6. Odvolací súd uviedol, že nenašiel v postupe a v rozhodnutí súdu prvej inštancie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky nedostatky odôvodňujúce zmenu rozhodnutia, či jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania vykonaním dôkazov. Odvolací súd poukázal, že,

nevykonanie navrhovaných dôkazov súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku taktiež dostatočne zdôvodnil.

2.7. Odvolací súd dospel k záveru, že námietky odvolateľa ohľadom úpravy styku otca s maloletou, nie sú schopné spochybniť ani správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave styku. Odvolací súd mal za to, že daná úprava poskytuje otcovi dostatok priestoru pre rozvíjanie vzťahu s maloletou a zúčastňovanie sa na jej výchove a starostlivosti o ňu.

2.8. Odvolací súd zároveň považoval za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výživného, keď stanovenie výšky výživného zodpovedalo zákonným kritériám vyplývajúcim z ustanovení § 62 a § 75 Zákona o rodine, ako aj okolnostiam prípadu, a pomerom účastníkov vyplývajúcim z obsahu spisu. Odvolací súd doplnil, že otec opomína skutočnosť, že vyživovacia povinnosť matky v jej finančnej forme je vzhľadom na vek dieťaťa prakticky v celom rozsahu konzumovaná osobnou starostlivosťou matky zabezpečujúcou maloletej starostlivosť o bývanie, výživu, výchovu, ošatenie, hygienu, zdravie a ďalšie oblasti vyžadujúce faktické úkony dospelej osoby.

2.9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletej (ďalej aj „dovolateľ“, alebo „otec“), pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; a v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3.1. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ v prvom rade namietal (poznámka dovolacieho súdu: dovolanie je vnútorne nekonzistentné vo vzťahu k jednotlivým námietkam, pričom dovolacie námietky podľa § 420 písm. f) CSP sa vzájomne prelínajú, ako aj sa prelínajú s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP), nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré je v rozpore s obsahom súdneho spisu), ako aj, že odvolací súd sa nevysporiadal so zásadnými argumentami otca. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak považoval za svojvoľné, nepreskúmateľné, nezrozumiteľné a poznačené svojvoľným a protiprávnym konaním.

3.2. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP ďalej na namietal, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 385 ods. 1 CSP nenariadil vo veci pojednávanie. Mal za to, že odvolací súd mal skúmať zmenu pomerov po vydaní rozsudku súdom prvej inštancie (výrok o styku a výživnom), ako aj že mal tiež zisťovať aktuálne majetkové pomery rodičov v záujme maloletej. Odvolací súd mal zároveň vykonať dokazovanie za účelom zistenia, či je vhodná striedavá starostlivosť (po zmene okolností) v záujme maloletej. Zároveň označil najlepší záujem dieťaťa za dôležitý verejný záujem v intenciách § 385 ods. 1 CSP.

3.3. Dovolateľ zároveň v zmysle ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, a to:

i) s bodom 5 odvolania otca, keď namietal, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s matkou podanými trestnými oznámeniami na jeho osobu, na základe ktorých mu bol následne neodkladným opatrením obmedzený styk s dieťaťom. Poukázal, že odôvodnenie odvolacieho súdu nedáva odpoveď na tento otcov odvolací dôvod. Na druhej strane dovolateľ poukázal na bod 33 rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý nevidel logickú súvislosť tejto skutočnosti, keď uviedol, že prípadná nesprávnosť úsudku matky o tom, že by správanie otca voči nej mohlo napĺňať znaky uvádzaného trestného činu, nenaznačuje nedostatok kompetencie matky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletú, ani záujem maloletej na striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

ii) s bodom 6. odvolania, v ktorom vytkol viaceré pochybenia súdu prvej inštancie pri znaleckom dokazovaní a jeho vyhodnotení, pričom odvolací súd sa vysporiadal iba s jedným čiastkovým dôvodom, keď dospel k záveru, že záver znalkyne o tom, že vhodnejšou možnosťou je zverenie do osobnej starostlivosti matky, nie je otázkou právnou. Odvolací súd sa však nevysporiadal so žiadnou inou odvolacou argumentáciou uvedenou v bode 6 odvolania týkajúcou sa záverov znalkyne, ich spochybnenia a rozporuplnosti znaleckého posudku s výsluchom znalkyne, rozporov medzi znaleckými posudkami znalkyne M. a znaleckým posudkom z trestného konania p. M.. Odvolací súd bol povinný odstrániť tento otcov namietaný rozpor, navyše, keď to otec v odvolaní výslovne namietal. Odvolací

súd sa taktiež podľa názoru dovolateľa nedostatočne vyjadril k predloženej správe U.. K. P., P. ako aj, že sa nijakým spôsobom nevysporiadal s náhravkami predloženými do konania v podaní otca z 23. júla 2024, ktoré sa týkali nových skutočností - odmietania matky zo strany maloletej.

iii) s odvolacou argumentáciou otca uvedenou v bode 7 odvolania, týkajúcou sa nesprávne zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia výlučne v prospech matky. Otec poukázal na zaujaté, zavádzajúce a nepochopiteľné konštatovanie súdu prvej inštancie, že žiadosťou o striedavú starostlivosť chce obmedziť styk maloletej s matkou, jeho primárnou emocionálnou osobou, ako aj že v neprospech otca interpretoval existenciu partnerského konfliktu v dôsledku trestných oznámení a žalôb. Súdny mali zohľadniť kto konflikt vyvoláva, prečo viazne komunikácia medzi rodičmi.

iv) s argumentáciou otca týkajúcou sa zásadného obmedzenia jeho styku a odklonenia sa od zaužívanej súdnej praxe (najmä bod 9 odvolania).

v) s argumentáciou otca týkajúcou sa výživného, keď sa vôbec nezaoberal majetkovými pomermi matky. V odvolaní zároveň poukázal na nesprávne vyhodnotenie zárobkových možností otca ako nadštandardných.

3.4. Dovolateľ zároveň namietal, že odvolací súd sa dostatočne nezaoberal s novými skutočnosťami týkajúcimi sa odmietania matky maloletou, ktoré odvolací súd odbil tvrdením, že to, že maloletá odmieta matku, predstavuje zlyhanie otca, keďže maloletá má len 5 rokov.

3.5. Dovolateľ ďalej odvolaciemu súdu vytýkal nedostatky vo vykonanom dokazovaní, v hodnotení dôkazov, nevykonaní navrhovaných dôkazov, nesprávne zistenom skutkovom stave veci (pričom odvolací súd podľa jeho názoru vyvodil aj iné skutkové závery) a nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľ mal za to, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu zopakovať vo veci dokazovanie.

3.6. Vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu odvolacím súdom dovolateľ uviedol, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pokiaľ ide o určenie styku otca s maloletou, pričom táto otázka nebola dovolacím súdom riešená (§ 421 ods. 1 CSP). Mal za to, že ide o nedostatočný rozsah, ktorý nie je v najlepšom záujme dieťaťa. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 97/2013. Mal za to, že súdmi zvolený rozsah styku odporuje § 24 ods. 5 zákona o rodine. Súdny podľa jeho názoru vôbec neupravili styk rovnocenne, ale disproporčne, pričom takáto úprava je v rozpore s najlepším záujmom maloletej, zasahuje do jej práv, ako aj práv otca.

3.7. Dovolateľ zároveň v zmysle ním uplatneného dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP vymedzil nasledovnú otázku: „Je potrebné vychádzať z premisy, že primárnym záujmom maloletého je, aby bolo v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov? Sú pre maloletého v zásade významné a dominantné osoby oboch rodičov?“ Uviedol, že kto je primárnou osobou, je reálne právna otázka. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3216/2013 a I. ÚS 1554/15. Mal za to, že odvolací súd na dané otázky odpovedal nesprávne, keď určil, že primárnou vzťahovou osobou maloletej je matka. Dovolateľ mal za to, že spochybnil záver znalkyne, že vhodnejšou formou úpravy je zverenie do osobnej starostlivosti matky, pretože ona je primárna vzťahová osoba, ktorá jej poskytuje potrebnú starostlivosť, bezpečie a istotu. Dovolateľ poukázal na to, že znalkyňa (a prvostupňový súd k tomu v bode 28. odôvodnenia rozhodnutia dospel), že obaja rodičia sú pre dieťa primárne vzťahové osoby a obaja odvádzajú perfektnú rodičovskú prácu aj po rozchode a maloleté dieťa sprevádzajú oddelenými domácnosťami. Obaja rodičia sú bezpečnou vzťahovou osobou k dieťaťu.

3.8. Dovolateľ ako ďalšiu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP vymedzil nasledovnú otázku: „Je prekážkou na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ak vzťah medzi rodičmi trpí nezhodami?“ V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. júla 2013, sp. zn. II. ÚS 97/2013, ako aj nález sp. zn. II. ÚS 361/2016. Zároveň poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/15, I. ÚS 3216/13, II. ÚS 3765/11. Dovolateľ poukázal, že nevhodnosť, resp. sťaženosť komunikácie medzi rodičmi nemôže byť dôvodom, pre ktorý by súd, ak sú splnené ďalšie podmienky, nemohol maloleté dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Mal za to, že na uvedenú otázku je potrebné odpovedať tak, že existencia nezhôd nemôže zabrániť zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pokiaľ tieto nezhody nemajú negatívny vplyv na záujem a na maloleté deti. O to viac to platí v prípade skutkových zistení súdov nižšej inštancie, podľa ktorých obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a o osobnú starostlivosť o dieťa majú záujem, Obaja rodičia majú k dieťaťu vytvorený pozitívny vzťah, ich záujem o dieťa je skutočný a trvalý a pre dieťa predstavujú primárne vzťahové osoby. Obaja rodičia odvádzajú skvelú rodičovskú prácu a obaja sú dosť dobrými rodičmi. Dovolateľ uviedol, že preferovanou voľbou má byť vždy práve striedavá starostlivosť,

ak aspoň jeden z rodičov o ňu prejavuje záujem. Samotná striedavá starostlivosť môže byť impulzom k zlepšeniu komunikácie a lepšej spolupráce rodičov.

3.9. V dovolaní zároveň poukázal na novelu § 24 ods. 3 Zákona o rodine, platnú a účinnú od 01. januára 2023, ktorá ako podmienku striedavej starostlivosti vyžaduje, že „budú zaistené potreby dieťaťa“, namiesto pôvodnej úpravy, kde sa vyžadovalo, že striedavou starostlivosťou budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. Uviedol, že aj podľa Českej a slovenskej judikatúry je preferovanou voľbou starostlivosti práve striedavá starostlivosť, ak aspoň jeden z rodičov o ňu prejavuje záujem. Poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 30. decembra 2014, sp. zn. I. ÚS 1554/14, ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3216/2013.

3.10. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Matka maloletej považovala dovolanie otca za nedôvodné a navrhovala, aby ho dovolací súd odmietol. Zároveň poukázala, že otec maloletú uniesol do Spojených arabských emirátov, čím porušuje práva maloletej, ako aj matky. Kolízny opatrovník maloletej sa k dovolaniu otca písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník (otec maloletej) zastúpený v súlade so zákonom advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie podal otec vo veci starostlivosti súdu o maloletých upravenej v CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP v § 76 až § 77 neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania v zmysle ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

11.1. Dovolací súd uvádza, že naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11.2. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.3. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11.4. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

11.5. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11.6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľ v prvom rade vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

12.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017,

3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

12.3. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12.4. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal predovšetkým arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa nevysporiadal (či nedostatočne vysporiadal) s jeho odvolacími námietkami.

13.1. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

13.2. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Za predpokladu, že ide o rozhodné závery, na ktorých stojí súdne rozhodnutie, keďže sa nevyžaduje odpoveď na každú vznesenú námietku. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým sudy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá.

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami (body 32. a nasl. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú

(kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovoláním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

15.1. Vo vzťahu k jednotlivým námietkam dovolateľa o nevysporiadaní sa s jeho odvolacími námietkami odvolacím súdom, dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa vysporiadal s námietkou otca týkajúcou sa trestného oznámenia podaného matkou (a to v bodoch 33. až 34. odôvodnenia jeho rozhodnutia). Odvolací súd sa zároveň vysporiadal s námietkami otca týkajúcimi sa znaleckého dokazovania (a to v bodoch 35. a nasl. odôvodnenia jeho rozhodnutia). Odvolací súd sa zároveň venoval námietke otca týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci (v bode 32. odôvodnenia jeho rozhodnutia), otázke úpravy styku (bod 38. odôvodnenia jeho rozhodnutia), otázke úpravy výživného, jeho výške, pomeru v otcovi stanovenom peňažnom plnení, pomerom účastníkov (v bode 38. odôvodnenia jeho rozhodnutia) a námietke odklonu od zaužívanej praxe (bod 36. odôvodnenia jeho rozhodnutia). Odvolací súd sa vysporiadal aj s námietkou otca o odmietaní matky maloletou (bod 36. jeho odôvodnenia), s otázkou ne/správne zisteného skutkového stavu veci (body 31. a 37. a nasl. odôvodnenia jeho rozhodnutia).

15.2. K námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie ohľadom vykonaného dokazovania a hodnotenia dôkazov, dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) vyplýva, z ktorých dôkazov súd vychádzal a ako ich vyhodnotil. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie pri dokazovaní vzal do úvahy v konaní vyhotovený znalecký posudok, ktorý spolu s inými v konaní vykonanými dôkazmi (vo vzájomnej súvislosti) náležite vyhodnotil. V prejednávanej veci dokazovanie vykonával výlučne súd prvej inštancie, ktorý dôkazy aj hodnotil a ustálil skutkový stav. Odvolací súd nevykonával dokazovanie, neprehodnocoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, nemohol teda dospieť k inému zisteniu skutkového stavu. Podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

15.3. K námietkam otca o nedostatočnom vyjadrení sa odvolacieho súdu k predloženej správe U. K. P., P. a do odvolacieho konania predložených nahrávok, dovolací súd poukazuje na § 393 ods. 2 CSP, podľa ktorého má v odôvodnení odvolací súd uviesť ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil (na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý jedine má v zmysle § 220 CSP povinnosť uviesť ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy). Odvolací súd dospel k záveru, že nie je vo veci potrebné doplniť dokazovanie (bod 37. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Navyše odvolací súd (bod 35. odôvodnenia jeho rozhodnutia v spojení s bodom 29. odôvodnenia jeho rozhodnutia) poukázal na svoje predošlé uznesenie, kde sa vyjadril k úvahám otca ohľadom úvahe klinickej psychologičky (jej správu nezohľadnil), pričom z podaného dovolania je zrejmé, že táto argumentácia je otcovi známa. Odvolací súd zároveň reflektoval na otcom navrhované doplnenie dokazovania vo veci odvolacím súdom (vzhľadom na tvrdenú zmenu pomerov) v uznesení z 31. júla 2024, sp. zn. 14CoPno/12/2024, na ktoré v odôvodnení dovoláním napadnutého rozhodnutia poukázal (viď body 28. a 29. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), ktoré doplnenie otec totožne navrhoval aj v podaní - vyjadrení otca k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Dovolací súd v tejto časti zároveň poukazuje aj na body 21., 25., 25.1., 26., 26.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

15.4. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

15.5. Je taktiež potrebné dodať, že súdy postupovali aj v súlade so záverom najvyššieho súdu (9Cdo/294/2020), podľa ktorého: „za účelom zabezpečenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pri

jeho zverení do osobnej starostlivosti bude nevyhnutné, aby súd zistil osobné a povahové vlastnosti rodičov i vo svetle argumentácie a námietok vznesených druhým rodičom a v tejto súvislosti poskytol riadne a presvedčivé zdôvodnenie svojich skutkových a právnych záverov."

16. Dovolací súd vo vzťahu k ostatným námietkam dovolateľa týkajúcim sa nevysporiadania sa odvolacím súdom s jeho odvolacími námietkami (napr. poukaz dovolateľa v dovolaní na jeho tvrdenie, že poukázal na zaujaté, zavádzajúce a nepochopiteľné konštatovanie súdu prvej inštancie, že žiadosťou o striedavú starostlivosť chce obmedziť styk maloletej s matkou, jej primárnou emocionálnou osobou, že v neprospech otca interpretuje existenciu partnerského konfliktu v dôsledku trestných oznámení a žalôb, súdy mali zohľadniť kto konflikt vyvoláva, atď...) poukazuje, že odvolací súd nie je povinný reagovať na každú vznesenú námietku. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

16.1. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Otec maloletej preto neopodstatnene v tejto časti namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Navyše na základe obsahu celého dovolania možno uzavrieť, že ide zrejme o nespokojnosť dovolateľa s výsledkom rozhodnutí súdov nižšej inštancie, keď z obsahu dovolacích námietok otca (zastúpeného kvalifikovaným právnym zástupcom) vymedzených vo vzťahu k nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je nanajvýš zrejmé, že v časti ním vymedzeného dovolacieho dôvodu primárne označeného ako nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, de facto spochybňuje nesprávne hodnotenie dôkazov, nevykonanie ním navrhovaných dôkazov, nesprávne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci.

19. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu (resp. v mimosporových konaniach skutočného stavu) sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (tu porovnaj aj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

20. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je dovolacia námietka týkajúca sa (prípadného) nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov (a to aj v konaní vyhotoveného znaleckého posudku, ktorý dovolateľ považoval za vzájomne rozporuplný s inými - aj ním navrhovanými dôkazmi) odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá.

20.1. Dovolací súd v tejto časti poukazuje aj na bod 15.2. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

21. K námietke dovolateľa, že odvolací súd mal vo veci vykonať dokazovanie, dovolací súd uvádza, že odvolací súd nevzhliadol potrebu doplniť vo veci dokazovanie. Z ustanovenia § 68 CMP, podľa ktorého odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné, vyplýva, že odvolací súd je oprávnený, ale nie povinný zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia je zrejmé, že skutočný stav veci tak, ako ho zistil prvoinštančný súd, považoval za dostačujúci pre svoje rozhodnutie (viď bod 37. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Ani týmto postupom odvolacieho súdu teda nedošlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

22. So zreteľom na obsah dovolania najvyšší súd zdôrazňuje, že v prejednáwanej veci k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP nedošlo ani tým, že súdy oboch nižších inštancií nevykonali všetky navrhnuté dôkazy, a teda že skutkový (skutočný) stav zistili neúplne. Navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, avšak len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 220 ods. 2 CSP). Zásah do práva na spravodlivý proces by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

22.1. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

23. Dovolateľ v zmysle vady § 420 písm. f) CSP namietal aj nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

24. Dovolateľ ďalej v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd zaťažil konanie danou vadou tým, že vo veci nenariadil pojednávanie (za účelom zopakovania a doplnenia dokazovania, ako aj, že nariadenie pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem, ktorým je podľa názoru dovolateľa najlepší záujem dieťaťa).

25. Dovolací súd uvádza, že realizácia procesného oprávnenia strany sporu (účastníka konania) byť prítomnou na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania, ako bolo v danom prípade.

25.1. V mimosporových konaniach je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie iba v prípadoch

uvedených v ustanovení § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (R 22/2018). Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

25.2. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a) ak sa týkajú procesných podmienok, b) ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d) ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie). V konaní podľa Civilného mimosporového poriadku odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní aj vtedy, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné. (§ 68 CMP).

26. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie a či skutkový stav veci (v prípade mimosporového konania "skutočný" stav veci) bol zistený správne a dostatočne, rozhoduje výlučne odvolací súd. V danom prípade: a) odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, b) nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (keď pojem „najlepší záujem dieťaťa“ nemožno stotožňovať s pojmom verejný záujem). Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie.

26.1. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie a skutočný stav veci považoval za riadne zistený, preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať alebo doplniť (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2, 3 CSP a § 68 CMP). Keďže pre nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem; konanie nemá širší spoločenský dopad a dotýka sa výlučne účastníkov tohto konania a práv a povinností vyplývajúcich zo starostlivosti o maloleté deti; rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania bolo postupom, ktorý plne zodpovedal zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Neopodstatnená je preto aj v tejto súvislosti námietka otca maloletej, že postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

27. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie podané otcom podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je prípustné, preto ho odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

28. Dovolateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. K tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu odvolací súd uvádza nasledovné:

29. Dovolací súd v tejto časti poukazuje na body 11.1., 11.3., 11.5. a 11.6. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

30. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

30.1. Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

30.2. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s

rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

31. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, o d vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03)

32. Rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej v civilnom sporovom konaní predchádza činnosť, v rámci ktorej súd rieši celý rad otázok, ktoré majú rôzny význam pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Vzhľadom na dovolaciu argumentáciu otca maloletej treba zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, ktorý by mohol a mal podrobiť posúdeniu všetko, čím sa zaoberal súd prvej a druhej inštancie. Z povahy dovolania a dovolacieho konania vyplýva, že najvyšší súd nemôže posudzovať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním).

33. Dovolateľ, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje procesnú povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadefinovať tzv. dovolaciu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania. Tejto požiadavke zodpovedá i povinnosť vyjadrená v § 429 CSP v spojení s čl. 11 ods. 2 Základných princípov CSP. Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

34. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolaťa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, s. 1382). Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

35. Dovolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu (v zmysle §

421 ods. 1 písm. b) CSP), ktorú odvolací súd riešil nesprávne, čo obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

36. Dovolateľ v dovolaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP vyslovil potrebu vyriešenia nasledovných otázok: 1. „Je potrebné vychádzať z premisy, že primárnym záujmom maloletého je, aby bolo v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov? Sú pre maloletého v zásade významné a dominantné osoby oboch rodičov?"; 2. „Je prekážkou na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ak vzťah medzi rodičmi trpí nezhodami?"

36.1. V súvislosti s prvou vymedzenou otázkou mal za to, že odvolací súd na ne odpovedal nesprávne, keď určil, že primárnou vzťahovou osobou maloletej je matka. Uviedol, že navyše, kto je primárnou osobou, je reálne aj právna otázka. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3216/2013 a I. ÚS 1554/15.

36.2. V súvislosti s druhou vymedzenou otázkou poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. júla 2013, sp. zn. II. ÚS 97/2013, ako aj nález sp. zn. II. ÚS 361/2016. Zároveň poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/15, I. ÚS 3216/13, II. ÚS 3765/11. Dovolateľ poukázal, že nevhodnosť, resp. sťažnosť komunikácie medzi rodičmi nemôže byť dôvodom, pre ktorý by súd, ak sú splnené ďalšie podmienky, nemohol maloleté dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Mal za to, že na uvedenú otázku je potrebné odpovedať tak, že existencia nezhôd nemôže zabrániť zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pokiaľ tieto nezhody nemajú negatívny vplyv na záujem a na maloleté deti. O to viac to platí v prípade skutkových zistení súdov nižšej inštancie, podľa ktorých obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a o osobnú starostlivosť o dieťa majú záujem, Obaja rodičia majú k dieťaťu vytvorený pozitívny vzťah, ich záujem o dieťa je skutočný a trvalý a pre dieťa predstavujú primárne vzťahové osoby. Obaja rodičia odvádzajú skvelú rodičovskú prácu a obaja sú dosť dobrými rodičmi. Dovolateľ uviedol, že preferovanou voľbou má byť vždy práve striedavá starostlivosť, ak aspoň jeden z rodičov o ňu prejavuje záujem. Samotná striedavá starostlivosť môže byť impulzom zlepšeniu komunikácie a lepšej spolupráce rodičov.

36.3. Dovolateľ zároveň v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietal rozsah určenia styku otca s maloletou. Mal za to, že ide o nedostatočný rozsah odporujúci § 24 ods. 5 zákona o rodine, ktorý nie je v najlepšom záujme dieťaťa. Súd podľa jeho názoru vôbec neupravil styk rovnocenne, ale disproporčne. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 97/2013.

37. Prvá dovolateľom nastolená hypotetická otázka a jej podotázka („Je potrebné vychádzať z premisy, že primárnym záujmom maloletého je, aby bolo v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov? Sú pre maloletého v zásade významné a dominantné osoby oboch rodičov?") je vymedzená všeobecne, a nezohľadňuje okolnosti prejednávanej veci, pričom nie je v kontexte prejednávanej veci otázkou zásadného právneho významu, pretože od nej nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

37.1. Táto dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) hypotetickú, či akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania/civilného mimosporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť predpokladané (neisté), či teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. V tejto časti preto nemožno dovolanie otca maloletej považovať za procesne prípustné.

37.2. Navyše súdy nižšej inštancie vyhodnotili ako primárne vzťahové osoby maloletej oboch rodičov, avšak posúdili, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky (ktorá je primárnou emočnou vzťahovou osobou maloletej) s úpravou rozšíreného styku druhého rodiča.

38. Vo vzťahu k druhej dovolateľom vymedzenej otázke „Je prekážkou na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ak vzťah medzi rodičmi trpí nezhodami?")dovolací súd uvádza, že táto dovolateľom zadefinovaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť vyhovieť. Pokiaľ ide o vymedzenie tejto otázky, dovolací súd konštatuje, že dovolanie nenapĺňa obsahové

požiadavky pre vymedzenie právnej otázky podľa ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP. Na riešení predmetnej otázky totiž nezáviselo rozhodnutie (zverenie maloletej do osobnej starostlivosti) vo veci samej, resp. svoje rozhodnutie na riešení tejto otázky odvolací súd výlučne nezaložil. Pre rozhodnutie vo veci samej bolo podstatné zistenie najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorý druh osobnej starostlivosti a ktorého z rodičov je v jeho najlepšom záujme. Dovolací súd uvádza, že výsledok riešenia danej otázky nastolenej dovolateľom (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom nepredstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť vyhovieť. Dovolateľ danú otázku nastolil v inej situácii, v ktorej nevyhovieniu jeho návrhu na striedavú starostlivosť oboch rodičov a zverení maloletej do výlučnej osobnej starostlivosti matky, opodstatňovali prioritne závery týkajúce sa najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorý predovšetkým spočíval v tom, že: „matka vie zabezpečiť potrebnú starostlivosť o maloleté dieťa na úrovni inštrumentálnych, funkčných potrieb i v oblasti emočnej podpory. Matka je s maloletým dieťaťom naviazaná emocionálne a empaticky. Vo svetle vývinovej psychológie i teórie pripútania dieťaťa aktuálne potrebuje emocionálnu saturáciu viac matkou ako otcom. V správaní matky maloletého dieťaťa je prítomná vnútorná psychická vyrovnanosť, ktorá pre dieťa predstavuje potrebnú emocionálnu stabilitu. Zo strany otca maloletého dieťaťa by mala byť prítomná väčšia empatia k aktuálnemu prežívaniu maloletého dieťaťa, ktorým dáva najavo, že potrebuje väčšiu časovú, resp. emocionálnu dotáciu s matkou. Otec vie bazálne zabezpečiť potrebnú starostlivosť o maloleté dieťa na úrovni inštrumentálnych, funkčných potrieb, vzhľadom na jeho osobnostné predpoklady menej v oblasti emočnej podpory.... V prípade, ak jeden z rodičov napĺňa relevantné objektívne kritériá výrazne lepšie, je spravidla v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti tohto rodiča (zároveň s nastavením vhodného styku druhého rodiča s dieťaťom)....Vo výnimočných prípadoch môže byť dôvodom k vylúčeniu striedavej osobnej starostlivosti aj nevhodná, či absentujúca komunikácia medzi rodičmi, ale je nevyhnutné pokúsiť sa zistiť príčinu tohto stavu komunikácie a tento stav za pomoci vhodných opatrení napraviť a zlepšiť. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 216/2018 z 19. 09. 2018 v ktorom ústavný súd uviedol, že pokiaľ ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, aj s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti, prípadne absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby maloletého dieťaťa ku každému z rodičov, tobož ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké dokazovanie. V predjednávanej veci zo záverov znaleckého posudku, od ktorých súd nemal dôvod sa odkloniť, keďže závery v poradenskej psychológii sú postavené najmä na záveroch psychického prežívania detí a vychádzajú najmä z prežívania maloletého dieťaťa, pozorovania jeho správania, opisov správania jeho rodičmi v súlade s vývinovou psychológiou a teóriou vzťahovej väzby a bezpečného pripútania sa, vyplývalo, že zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa aktuálne nejaví ako vhodné riešenie úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, a to práve vzhľadom na to, že hoci obaja rodičia sú pre maloleté dieťa primárne vzťahové osoby, matka maloletého dieťaťa je pre dieťa primárnou emocionálnou vzťahovou osobou....Súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy aj ďalšiu relevantnú skutočnosť brániacu zvereniu maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a síce, že vzťah medzi rodičmi maloletého dieťaťa je negatívny a vážne narušený, matka maloletého dieťaťa nie je aktuálne emocionálne ešte schopná priamej komunikácie s otcom maloletého dieťaťa (čo sa prejavovalo aj tým, že počas dyadickej konzultácie rodičov u psychológa v rámci prvého výchovného opatrenia mala matka maloletého dieťaťa slzy v očiach a bola uzavretá), ani prejavov dôvery a otvorenosti v otázkach spoločnej výchovy a otec maloletého dieťaťa vníma odchod matky zo spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom za okolnosť, ktorá mu zväčšila vzdialenosť k maloletému dieťaťu a ako reakciu na to žiada zveriť maloleté dieťa do svojej starostlivosti (prípadne striedavej osobnej starostlivosti) a tým obmedziť styk maloletého dieťaťa s jeho matkou, jeho primárnou emocionálnou osobou. Negatívny vzťah rodičov maloletého dieťaťa je dôsledkom nevyriešeného vážneho vzájomného partnerského konfliktu, čo sa prejavuje aj podávaním vzájomných trestných oznámení, žalôb a spochybňovaním rodičovskej kompetencie matky maloletého dieťaťa zo strany otca maloletého dieťaťa...súd dospel k záveru, že je len veľmi málo pravdepodobné, že by striedavá osobná starostlivosť o maloleté dieťa mohla prispieť k zlepšeniu, ozdraveniu vážne narušeného vzťahu medzi rodičmi. Takýto vzťah medzi rodičmi nedáva ani dostatočnú záruku na to, aby striedavá osobná

starostlivosť fungovala uspokojivo."

38.1. Riešenie dovolateľom namietanej čiastkovej právnej otázky (týkajúcej sa nezhôd rodičov) vzhľadom na ostatné právne závery súdu, by nemalo dopad na právne posúdenie a záver súdu o tom, že neboli splnené podmienky na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takých záverov, výlučne na ktorých spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd primárne skúmal najlepší záujem dieťaťa v zmysle ustanovenia § 24 Zákona o rodine; skutočnosť, že dovolateľ nie je s rozhodnutím spokojný neznamena, že sa touto otázkou odvolací súd nezaoberal. Napriek tomu, že otec zo subjektívnych dôvodov pociťuje krivdu, neboli v oboch rozhodnutiach súdov nižších inštancií vážnym spôsobom spochybnené jeho rodičovské schopnosti a kompetencie. Súdov však posudzovali najlepší záujem z pohľadu dieťaťa a dospeli k tomu, že prebiehajúci model s osobnou starostlivosťou matky a rozšíreným stykom s otcom je v súčasnosti v najlepšom záujme maloletej.

38.2. Dovolací súd dopĺňa, že súdy sa k veľmi zlej komunikácii rodičov maloletej vyjadrovali, poukázali na ňu ako na ďalší dôvod pre nezverenie maloletej do striedavej starostlivosti. Ako je opakovane vyjadrené vyššie, dôvodom, pre ktorý sa súdy primárne nerozhodli pre striedavú starostlivosť, ale zverili maloletú do starostlivosti matke, bol po komplexnom posúdení v zmysle ustanovení § 24 Zákona o rodine záver, že zverenie do starostlivosti matky je v najlepšom záujme dieťaťa a budú takto zaistené jeho potreby. Dovolací súd len na okraj poukazuje, že schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom je jedným zo zásadných predpokladov pri nariadení striedavej starostlivosti, nakoľko ide o pomerne komplikovaný a logisticky neustále náročný proces, kedy je pre potreby detí nevyhnutná funkčná komunikácia a spolupráca medzi rodičmi, čo v danom prípade konajúcim súdom chýbalo.

39. Dovolateľ zároveň v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP spochybňoval určenie rozsahu styku otca s maloletou. Mal za to, že ide o nedostatočný rozsah odporujúci § 24 ods. 5 zákona o rodine, ktorý nie je v najlepšom záujme dieťaťa. Súdov podľa jeho názoru vôbec neupravili styk rovnocenne, ale disproporčne. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 97/2013.

39.1. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ zodpovedajúcim spôsobom nevymedzil nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (a najmä právnu otázku), tak ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP.

39.2. V tomto kontexte aj ústavný súd vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť; preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysuplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky. V náleze I. ÚS 51/2020 ústavný súd výslovne uviedol, že „povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom“.

39.3. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

39.4. Dovolací súd dospel k záveru, že argumentácia dovolateľa v tejto časti, týkajúca sa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP.

40. Pokiaľ dovolateľ mienil v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietat aj neúplné zistenie skutkového stavu veci, dovolací súd uvádza, že samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd taktiež poznamenáva, že skutkové závery súdov nižšej inštancie nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybniť, dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a preto dovolanie nie je prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaných dôkazov.

41. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah

dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

42. Keďže otázky nastolené dovolateľom v dovolaní nemajú v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania), znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v dôsledku čoho prípustnosť jeho dovolania nevyplýva, dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, ako aj dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, dovolací súd dovolanie otca maloletej odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

43. Vo všeobecnosti dovolací súd nad rámec dopĺňa, že predpokladom na nariadenie striedavej starostlivosti nie je len spôsobilosť rodičov riadne starostlivosť vykonávať, omnoho dôležitejšia je odpoveď na otázku, či striedavá starostlivosť s ohľadom na individuálne okolnosti je v najlepšom záujme dieťaťa, a či je predpoklad, že striedavá starostlivosť bude môcť dlhodobo riadne a bezproblémovo prebiehať, vzhľadom i k predchádzajúcemu správaniu rodičov, čo by tiež mohlo byť v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa (2CdoR/9/2024).

43.1. Taktiež dovolací súd v súvislosti s úvahami dovolateľa o striedavej osobnej starostlivosti ako primárnej formy, upriamuje pozornosť dovolateľa na to, že v zmysle zákona o rodine sú všetky tri formy osobnej starostlivosti o dieťa rovnocenné a rozhodujúcim kritériom pre určenie konkrétnej formy výkonu osobnej starostlivosti je záujem dieťaťa a ďalšie zákonné podmienky. 43.2. Aplikačnú prax Ústavného súdu Českej republiky predostretú dovolateľom nemožno vnímať ako ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky. Avšak vo vzťahu k dovolateľovej interpretácii predmetných rozhodnutí o prioritě striedavej osobnej starostlivosti, treba dať do pozornosti dovolateľa (a jeho kvalifikovaného právneho zástupcu), že Ústavný súd ČR v uznesení z 27. apríla 2021 sp. zn. I. ÚS 816/21 uviedol, že: „Ústavní soud se otázkou ústavních aspektů svěřování dítěte do péče po rozchodu rodičů již opakovaně zabýval, přičemž z jeho judikatury nevyplývá žádná priorita při způsobu rozhodování o svěřením nezletilých do péče rodičů. Při nalézání práva je vždy nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, založených na konkrétních skutkových zjištěních (srov. např. usnesení sp. zn. I. ÚS 1506/13, IV. ÚS 106/15, IV. ÚS 582/15, III. ÚS 816/15, I. ÚS 1234/15, I. ÚS 4/15, IV. ÚS 611/16, nálezy sp. zn. IV. ÚS 773/18, IV. ÚS 1286/18). Základní kritérium přitom musí vždy představovat především zájem dítěte (srov. čl. 3 Úmluvy o právech dítěte), při jehož posuzování nelze postupovat podle předem daného schématu či přání toho kterého rodiče. Střídavá péče nemůže být paušálně využívána jako forma "spravedlivého" rozdělení péče o dítě mezi oba rodiče. Před ostatními modely péče ji lze upřednostnit jen tehdy, je-li s přihlédnutím ke všem okolnostem nejvhodnějším uspořádáním zohledňujícím prioritní zájem dítěte. Ústavní soud rovněž připomíná, že především civilním soudům náleží, aby ve věcech péče o nezletilé, a to i s přihlédnutím k nezastupitelné osobní zkušenosti vyplývající z bezprostředního kontaktu s účastníky řízení a znalosti vývoje rodinné situace, rozhodly o úpravě výkonu rodičovských práv a povinností. Úkol Ústavního soudu nespočívá v roli konečného univerzálního "rozhodce". Rovněž je třeba vzít v úvahu, že žádný soud nedokáže konflikt rodičů vyřešit ke spokojenosti obou stran. Již sama skutečnost, že rodiče se nejsou schopni domluvit bez pomoci soudu a dokonce se jeden z nich obrací na Ústavní soud, nasvědčuje vážnému rozkolu v rodině, který sotva může být vyřešen soudním rozhodnutím o nařízení střídavé výchovy."

44. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý v bode 54. odôvodnenia jeho rozhodnutia poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 26. augusta 2020, sp. zn. 4Cdo/157/2020. V predmetnom uznesení najvyšší súd vyslovil záver, že: „pokiaľ v prejednávanej veci súdy na základe voľnej úvahy dospeli k záveru, že okolnosti veci umožňujú zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, v danom prípade matke maloletého dieťaťa, je povinnosťou súdu rozhodnúť v tomto smere v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa a tento ich záver nemôže byť preskúmaný podľa § 421 ods. 1 písm. b) C.s.p. v rámci mimoriadneho opravného

prostriedku, pretože dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu z hľadiska ich správnosti a úplnosti (§ 442 C.s.p.), ani prehodnocovať vykonané dôkazy; iný prístup by bol porušením zásady priamosti súdneho konania. Dovolací súd totiž nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania."

45. Dovolací súd zároveň nad rámec poukazuje aj na Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to sp. zn. I. ÚS 216/2018 zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 39/2018 týkajúci sa vyhodnotenia záujmu maloletého, ktorého právna veta znie: „pokiaľ ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale aj s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti, prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby maloletého ku každému z rodičov, tobôž ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie."; a sp. zn. II. ÚS 101/2022 zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2022, týkajúci sa záujmu dieťaťa - odôvodnenia rozhodnutia, ktorého práva veta znie: „Objektívnym explicitne ustanoveným zákonným kritériom na rozhodnutie vo veciach úpravy rodičovských práv k maloletým je „najlepší záujem maloletého dieťaťa“, ktorý musí všeobecný súd vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale adresne s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci. Ak uvedené odôvodnenie absentuje, dochádza k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces."

46. Taktiež určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia individuálnych, osobitných a jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú súdy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (8Cdo/50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (5Cdo/87/2017). Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí ísť o otázku právnu (v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), ktorá prekračuje rámec okolností relevantných len v danom prípade a je významná z hľadiska rozhodovania všeobecných súdov aj v iných obdobných veciach (3Cdo/88/2017).

47. Najvyšší súd pripomína, že rozhodnutia všeobecných súdov o úprave práv a povinností k maloletým deťom nemajú povahu rozhodnutí „absolútne konečných", a teda nezmeniteľných, ako vyplýva i z ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ktorý zmenu rozhodnutia podmieňuje „zmenou pomerov". Uvedené platí tým skôr, pokiaľ súdy svoje rozhodnutia zakladajú na okolnostiach, zmena ktorých je v budúcnosti predvídateľná, či aspoň reálne možná.

48. Nad rámec vyššie uvedeného sa žiada najvyššiemu súdu poukázať aj na špecifickosť spoločenských vzťahov, ktoré sú predmetom konania. Ide o veľmi citlivé vzťahy medzi rodičmi a maloletým, do ktorých by zo strany štátnych orgánov malo byť zasahované čo najmenej, čo vyplýva ako z povahy týchto rodinných vzťahov, tak z povahy samotnej štátnej moci. O to viac je treba apelovať na oboch rodičov, aby sa snažili dosiahnuť dohodu o ďalších podmienkach výchovy svojho dieťaťa prirodzenou cestou, aby ich komplikovaným vzťahom nebolo poškodené ich dieťa, ktoré má k obom rodičom silný citový vzťah (5Cdo/168/2021, 7CdoR/3/2023).

49. Najvyšší súd na základe uvedeného dovolanie otca malotej, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP), ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f) CSP), odmietol.

50. Záverom dovolací súd pokladá otázku, či dovolateľ má skutočne reálny záujem, tak ako tvrdil v

celom základom, i dovolacom konaní, že pre dcéru by bolo najlepšie, keby bola v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to aj vzhľadom na konaní matkou založenú odpoveď konzula Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Abú Dhabí o udelení pobytu maloletej v SAE počnúc 25. septembrom 2024 s platnosťou do 24. septembra 2026 (tzv. rezidenčné víza) s možnosťou predĺženia (č. l. 1251 spisu), a vyjadrenie otca (podané jeho zástupcom) v konaní o výkon rozhodnutia z 30. septembra 2024 (č. l. 1200 a 1253 spisu), podľa ktorého: „k dnešnému dňu sa otec s maloletou nachádza v Spojených arabských emirátoch, v Dubaji a neplánuje návrat na Slovensko. Maloletá je v Dubaji prihlásená aj na MŠ na predprimárne vzdelávanie. S poukazom na uvedené nie je možné pristúpiť k výkonu rozhodnutia.". Uvedené dokumenty dátumovo predchádzajú podaniu dovolania otcom, ktoré bolo podané 20. novembra 2024.

51. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 CSP v nadväznosti na ustanovenie § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.